

Ta pogrešna terminologija uzrok je dosta velike nesigurnosti trgovačke jurisprudencije.

Premda postoje i drugačije odluke francuskih sudova, Kasacioni sud se u navedenoj presudi odlučio za interpretaciju, iznesenu u presudi Trgovačkog suda u Parizu od 26. veljače 1954. Obveze prodavaoca se po tome svode na dobavu, u roku koji je određen sporazumom, robe, koja je u skladu s uvjetima utvrđenim u ugovoru (kvalitet, kvantitet, ambalaža, vanjski izgled) s kvalitativnim pregledom izvršenim načelno pri polasku.

Autor dalje postavlja pitanje, da li i tako /prema obvezama prodavaoca/ određena kupoprodaja FOB ina karakter pomorske kupoprodaje, i odgovara na to pitanje pozitivno.

Obveze kupca su prema stanovištu presude od 27. studenoga 1957. u pogledu osiguranja i transporta slijedeće: kupac mora osigurati pomorski transport i snositi njegove troškove, te izabrati brod, pazeci na to da prodavalac može dopremiti robu na pristanište uz bok izabranog broda. Međutim, prema autorovu izlaganju, obveze kupca ne bi se zaustavile na tome. On bi bio dužan upozoriti prodavaoca na zaključen posao, na dan u koji će već određen brod biti spreman za ukrcanje, na rok određen za izvršenje ukrcanja i na otvaranje neopozivog akreditiva, kad mu je to stavljeno u dužnost.

Autor citira i presude, koje utvrđuju obveze kupca na isti način.

Ž.M.

PIERRE LUREAU: OSIGURANJE LAKO POKVARLJIVE
ROBE POD KLAUZULOM "FRANKO OSIM" /L'assurance franc sauf des marchandises périssables, DME 1958, str. 259-265/

Predmet je autorova raspravljanja pitanje, koje još nije našlo svoje konačno rješenje, a koje se u posljednje vri-

jene pojavilo u francuskom pomerskom osiguranju. Ako se nasuče brod s lako pokvarljivom robom, kojoj se tom prilikom ne dogodi nikakva šteta, ali koja se pokvari uslijed zakašnjenja utovara na željeznicu, prouzročenoj tim nasukanjem, pitanje je, da li je osiguratelj dužan naknaditi gubitak, ako je takva roba bila osigurana pod uvjetima poznate klauzule prosto (franko) od partikularne avarije osim 4 slučaja (sudar, nasukavanje, potopljenje, požar).

Rješenje toga pitanja u doktrini je različito, i autor iznosi razna stanovišta, po kojima se smatra, da postoji ili ne postoji dužnost osiguratelja da naknadi gubitak u takvim slučajevima.

Nakon opširne analize svakog pojedinog stanovišta, autor iznosi i svoje mišljenje, da kod osiguranja "franko osim" nema garancije za takvu vrstu gubitka. Jedan od važnih razloga autor nalazi u tome, što kod tog osiguranja premija ostaje jednaka i za običnu i za lako pokvarljivu robu, unatoč činjenici da je kod lako pokvarljive robe rizik osiguratelju povećan. Zbog toga on na postavljeno pitanje odgovara negativno, napominjući, da to ne znači, da se ne može osigurati od takve štete, ali da je to jednostavno pitanje visine premije.

Trebalo bi međjutim, po autorovu mišljenju, ukloniti sadašnju nesigurnost ili dodatkom posebne klauzule ili modifikacijom teksta police, kojom bi se jasno odredilo, da li su gore navedeni gubitci obuhvaćeni u garanciji "franko osim".

Ž.M.